

Р Е Ш Е Н И Е № 169

гр.Перник, 07 ноември, 2011 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд - Перник, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди и единадесета година в състав:

СЪДИЯ: СТЕФАН СТАНЧЕВ

при участието на секретаря Е.В. и прокурора Стефанова, като разгледа докладваното от съдията адм. дело № **273** по описа за 2011 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред Административен съд Перник е по повод искова молба от В.Г.М. ***. Искът е предявен на основание чл. 1 от ЗОДОВ, против Агенция по вписванията. В исковата молба, ищеца твърди, че като купувач по предварителен договор, сключен на 14.X.2005 г. е закупил от “Евростил” ООД недвижим имот в гр. Банско. Заплатил е 65000 евро, към датата на подписване на предварителния договор, който се цени като разписка за получена сума от продавача. Продавачът не е изпълнил задължението си да прехвърли правото на собственост върху предмета на сделката в договорените от страните срокове, което е обективизирало волята на ищеца в настоящото производство да предяви иск с правно основание по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД срещу продавача. Със съдебни решения на РС Разлог, ОС Благоевград и ВКС влязло в законна сила, като краен правен резултат, искът е бил отхвърлен, предвид обстоятелството, че към датата на вписването на исковата молба, 31.V.2007 г. в службата по вписванията при Агенция по вписванията – Разлог, имотът предмет на предварителния договор е бил продаден от продавача “Евростил” ООД на трето лице. Ищецът претендира от ответника Агенция по вписванията заплащане на сумата от 65500 евро, тъй като според него от това, че исковата молба не е била вписана от служител на Агенция по вписванията – Разлог, съобразно разпореждането на съдия по вписванията при РС Разлог, реално е претърпял имуществена вреда в посочения размер. Наред с това претендира и заплащане на обезщетение в размер на законната лихва върху сумата 65500 евро, считано от 29.V.2007 г., датата на установено по силата на влезли в сила съдебни актове – бездействие на служител от АВп до датата на предявяване на иска пред Административен съд – Перник, както и обезщетение в размер на 3000 лева, ведно със законната лихва от 23.V.2007 г., датата на завеждане на внасяне на исковата молба в РС Разлог до датата на предявяване на настоящия иск. Претендира и заплащане на съдебни и деловодни разноски, направени по настоящото производство.

Ответникът по иска, Агенция по вписванията в писмено становище, изразява становище, че исковете, както основния, така и аксесорните – за присъждане на лихви и разноски са недоказани и неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Участващият по делото прокурор от Окръжна прокуратура Перник дава заключение, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото във връзка с доводите на страните прие следното:

От писмените документи, съдържащи се в гр.дело N 1016/2007 г., по описа на РС, гр. Разлог, приложено към настоящото дело, от фактическа страна безспорно е изяснено, че ищецът е предявил иск срещу "Евростил" ООД - Перник да се обяви по съдебен ред за окончателен предварителен договор за продажба, сключен на 14.X.2005 г. в гр. Банско между В.Г.М.***, като купувач и „Евростил“ ООД, като продавач на следния недвижим имот: АПАРТАМЕНТ № 7, на III /трети/ етаж, находящ се в гр. Банско, състоящ се от дневна с кухненски бокс и трапезария, баня с тоалетна, две спални и две тераси, от масивна жилищна сграда, представляваща сутерен, три жилищни етажа и тавански етаж с обща РЗП на сградата – 1080 /хиляда и осемдесет/ кв.м., със застроена площ на апартамента от 85/осемдесет и пет/ кв.м., ведно с 11 /единадесет/ кв.м. от общите части на сградата и съответните идеални части от правото на строеж, учредено с нот. Акт №159, том I, рег. № 755/2005 г., която е изградена в УПИ VII /седми/, в кв.222 /двеста двадесет и втори/, по плана на гр.Банско, целият с площ от 544 /петстотин четиридесет и четири/ кв.м., при граници на апартамента: от изток – дворно място, от запад – апартамент № 8, от север – дворно място и от юг – дворно място.

Безспорно по делото е установено, че въз основа на предявения иск на 23.V.2007 г. е било образувано гр.дело N 1016/2007 г., по описа на Районен съд-гр. Разлог, като вписването на исковата молба на В.Г.М. е извършено в нарушение на изискванията на чл. 9 от Правилника за вписванията. От документите, съдържащи се в гр.дело N 1016/2007 г. на РС, гр. Разлог, е видно, че след образуване на делото, исковата молба не е вписана, независимо, че в последния ѝ абзац е направено изрично искане за нейното вписване. Оставянето на исковата молба без последствие, съобразно искането, натрупването на неприсъствени дни – 24 май и следващите, е станало причина вписването необосновано и незаконосъобразно да се извърши на 31.V.2007 г. От приложеното по делото писмо 285/5.VIII.2011 г. от Министерство на правосъдието по повод на извършена проверка по жалбата на С. Н.***, Н. Ш.*** и В.М.*** е установено, че исковата молба на последния е предадена в Служба по вписвания, гр. Разлог на 29.V.2007 г. Техническото вписване на исковата молба е извършено от служителите на Агенция по вписванията на 31.V.2007 г., с вх. рег. N 3512, акт N 178, т. I, което е два дни по-късно от постъпване на исковата молба в Служба по вписванията, гр. Разлог и от датата, на която е следвало да бъде изпълнена резолюцията на съдията по вписванията.

Съгласно чл.9, ал.1 от Правилника за вписванията исковата молба трябва да се регистрира и се вписва незабавно в рамките на работния ден, в който е постъпила, в предназначения за това входящ регистър, като върху исковата молба се отбелязват номерът, под който е записана в регистъра, датата, както и томът и страницата на партидната книга, в която е нанесено вписването. В конкретния казус исковата молба на ищцата е вписана на 31.V.2007 г., с вх. рег. N 3512, акт N 178, т. I, което е два дни след разпореждане на съдията по вписвания и 8 дни след депозиране на исковата молба в Районен съд, гр. Разлог.

От влязлото в сила решение на Районен съд, гр.Разлог, постановено по гр.дело N 1016/2007 г., по описа на същия съд, от фактическа страна е изяснено, че съдът е отхвърлил предявения от М.*** иск с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД само поради обстоятелството, че исковата му молба е била вписана, след

като преди това е бил вписан нот. Акт №153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 г., на нотариус – К. М.***, с район на действие Районен съд гр.Разлог, с който „Евростил” ООД е продало на трето лице недвижимия имот, предмет на сключения с ищцата предварителен договор за продажба и предмет на предявения иск по чл.19, ал.3 от ЗЗД. Този нотариален акт е вписан в Служба по вписвания, гр. Разлог на 30.V.2007 г., след което на 31.V.2007 г. е извършено вписването и на исковата молба на М.***, по която е било образувано гр.дело № 1016/2007 г., на Районен съд, Разлог. Въз основа на събраните доказателства по гр.дело № 1016/2007 г. в мотивите на решението си Районен съд, град Разлог е приел, че с оглед изпълнението на съществените условия относно строителството и заплащането на продажната цена за апартамента са налице предвидените в закона предпоставки за обявяването на сключения между ищецът и „Евростил” ООД, предварителен договор за окончателен с транслативен ефект за правото на собственост по отношение на недвижимия имот, предмет на предварителния договор, но с оглед на обстоятелството, че исковата молба на В.М.*** е била вписана, след като първо е вписана сключената прехвърлителна сделка за същия недвижим имот между „Евростил” ООД, като продавач и Валентин Толев като купувач, оформена с нотариален акт за продажба № 153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 г., на нотариус – К. М.***, съдът е отхвърлил предявения по делото иск. За да постанови този резултат съдът е изложил мотиви, че при преценката относно принадлежността на вещното право е меродавен моментът на вписване и след като нотариалният акт за продажба, с който вещното право е прехвърлено от „Евростил” ООД на трето лице, е вписан преди исковата молба на В.М.***, то вписването на исковата молба не може да се противопостави на купувача по нотариалния акт по смисъла на чл.114, б. „б” и „в” от ЗС. С последващо решение на БлОС, решението на РС Разлог е било отменено и е постановен позитивен съдебен акт за М.***, но по реда на допуснато касационно оспорване, решението на въззивния съд е отменено и се възстановява правното статукво, както е приел районен съд Разлог.

При изложената и безспорна фактическа обстановка, даваща основание на ищеца да предяви претенция по реда на ЗОДОВ, съдът стига до следните правни изводи.

По допустимостта на исковата претенция.

По предявения иск – претенцията е предявена, срещу ответника – Агенция по вписванията, като искането е за осъждането ѝ и репарирание на причинени в резултат незаконосъобразно поведение на служител на Агенцията, имуществени вреди в размер на 65500 евро.

От изложените фактически основания в обстоятелствената част на исковата молба се обосновава изводът, че предявената по делото исковата претенция с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва да се квалифицира като претенцията за обезщетяване на вреди, настъпили в правната сфера на ищеца от осъщественото незаконосъобразно бездействие от служителите на ответника. Това е така, тъй като фактическите действия по вписване на исковата молба не са извършени незабавно в деня на нейното подаване, каквото задължение е вменено с разпоредбата на чл.9, ал.1 от ПВп. Извършените незаконосъобразни действия по забавено вписване на исковата молба по същество представляват незаконосъобразно бездействие да се изпълни задължението в нормативно определения срок, поради което и наведените фактически основания в исковата молба, подведени към правната норма на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ намират квалификацията си в искане за обезщетение на вреди,

произтичащи от осъществено незаконосъобразно бездействие от служители на ответниците. Видно от приложена кореспонденция по делото, кредитирана от съда, като неоспорими писмени доказателства – жалба вх. № 94-B-186/08 г., до Министерство на правосъдието; напомнително писмо до председателя на РС Разлог, изх. № 285/08 на МП и отговор до трима души, сред които и ищеца от инспекторат по ЗСВ при МП, по жалби на ищеца и други и след извършена проверка от инспектората по ЗСВ при МП е удостоверено, че “налице е допуснато нарушение от служителите при СлВп при РС Разлог в процеса на техническото изпълнение”. С писмо под същия изходящ номер от 3.XI.2008 г. от проверяващия при Инспектората по ЗСВ при МП до изпълнителния директор на Агенция по вписванията при МП, по повод жалба на ищеца до тази институция, се посочва, “Очевидно е налице допуснато нарушение от служителите при Агенция по вписванията, служба по вписванията при РС – Разлог в процеса на техническото изпълнение на вписване на исковите молби и въвеждането им в програмния продукт, изразяващо се в неспазване разпоредбата на чл. 9, ал. 1 и 2 от ПВп и на визириания в чл. 12, ал. 2 от същия, срок”. При така изяснените обстоятелства по делото е доказано, че вписването на исковата молба на В.М., подадена пред Районен съд, гр. Разлог е извършено незаконосъобразно, като е осъществено незаконосъобразно бездействие, изразяващо се в това, че исковата молба не е вписана незабавно в деня, в който е постъпила съгласно законовото изискване, а вписването е извършено в по-късен срок.

При така изяснената фактическа обстановка по делото е установено, и наложено от съдебния контрол, осъществен по повод иск на М.***, че той не може да придобие правото на собственост върху недвижимия имот, предмет на предварителния договор, въз основа на съдебно решение по предявения от нея иск с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД. Изяснено е също, че по предварителния договор ищецът е заплатил на „Евростил“ ООД сумата 65 500 евро на датата на сключване на предварителния договор, като в чл.10 от този договор изрично е посочено, че същият има и характер на разписка за платената сума от купувача в размер на 65500 евро. При така изяснените факти по делото се обосновава изводът, че срещу заплатената от него сума по предварителния договор, в крайна сметка не е могъл да придобие собствеността върху имота, поради което е понесъл/понася имуществени вреди в размер на тази сума. Тези имуществени вреди са настъпили пряко и непосредствено в неговия патримониум от незаконосъобразното бездействие на служителите на ответника да се извърши вписване на исковата молба в деня на нейното подаване. С оглед на това и ако исковата молба бе вписана в срока, посочен в чл.9, ал.1 и ал.2 от ПВп, то сключената прехвърлителна сделка с нотариален акт за продажба № 153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 г. нямаше да е противопоставима на ищеца. Аргумент в този смисъл безспорно дава нормата на чл.14, б. „б“ и „в“ от ЗС, която предвижда, че придобитите вещни права и наложени възбрани след вписването на исковата молба по чл.19, не могат да се противопоставят на ищеца. Следователно за ищеца вредите са настъпили именно поради забавеното вписване на исковата молба, констатирано от контролиращ орган при МП, тъй като ако исковата молба бе вписана съгласно изискванията на чл.9 от ПВп, то срещу заплатената сума от 65500 евро на основание съдебното решение при условията на чл. 19, ал. 3 от ЗЗД щеше да придобие собствеността върху имота, предмет на предварителния договор. Съдът приема, констатацията за противозаконно бездействие на служител от АВп при СлВп РС Разлог и от констатацията на проверяващия във връзка с цитираните от него мерки, приети от административния ръководител на РС Разлог /отговор на жалба на ищци

/страни и по други идентични дела на Административен съд – Перник/ под № 285/5.VIII.2008 г., стр. последна, абзац предпоследен/.

По делото е доказана и причинната връзка между незаконосъобразното бездействие на служителите на ответниците и настъпилите като следствие от него имуществени вреди в патримониума на ищеца. Тези вреди са настъпили пряко и непосредствено в неговата правна сфера поради това, че исковата молба не е вписана в нормативно определения срок в чл.9, ал.1 от ПВп, в резултат на което преди да се извърши вписването на исковата му молба е вписан нотариален акт № 153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 г., на нотариус – К. М.***. Причинно-следствената връзка между претърпените от ищеца вреди и осъщественото незаконосъобразно бездействие на служителите на ответниците, безспорно е доказана от обстоятелството, че с решението си по гр.дело N 1016/2007 г., съдът – /районен и ВКС/ е отхвърлил предявения иск само поради обстоятелството, че нотариален акт №153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 г. е вписан преди да се извърши вписването на исковата молба.

Настоящият съдебен състав намира, че искът е **основателен** и доказан спрямо ответника - Агенция по вписванията. Съгласно устройствения правилник на АВп, същата е юридическо лице на бюджетна издръжка и второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на правосъдието. Чл. 5 от Устройствоия правилник налага службите по вписванията да осъществяват функциите си по Правилника за вписванията на територията на съдебния район на съответния районен съд. Във връзка с безспорно установени обстоятелства, за проявено незаконосъобразно бездействие по вписването на исковата молба на ищеца в настоящото производство от служител на АВП – СлВП при РС Разлог, за съда е наложителен правния извод, че именно това бездействие, независимо под каква форма е осъществено от задължено да изпълнява функционалните си задължения лице от общата администрация на Агенция по вписванията, подчинено на регионалното функциониране на тези служби дава основание да се приеме, че искът е основателен. Административната дейност, каквато по закон извършва Агенция по вписванията в случая включва действия или бездействия на органа, които са в рамките на неговата компетентност да разреши определен въпрос, а в конкретния случай да се извърши незабавно вписване в указани от устройствен нормативен акт срокове. Да се приеме противното, т.е. че Агенцията по вписванията, като държавен орган не следва да носи отговорност за допуснати нарушения, означава държавата, чрез институциите, да се превърне в констататор на тези нарушения, без да понася реална отговорност за причинени в тази връзка вреди.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл. 1 от ЗОДОВ.

Претенцията за обезщетяване на вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административен орган, се предявява по реда на чл. 203 АПК. На основание обсъдени и неоспорени писмени доказателства, за съда наличието на бездействие на лице от държавната администрация, от което са настъпили вреди – невъзможност за ищеца успешно да защити правата си, като купувач по предварителен договор на недвижим имот, т.е. да предизвика конститутивно действие на съдебно решение, в негова полза за осъществяване правото си на собственост е

правопораждащ факт да се ангажира отговорността на държавата, в частност структура на държавната администрация за понасяне на отговорност от причинени вреди на гражданин. Когато се претендира обезщетение за вреди от незаконосъобразни действия или бездействия липсва изискване за предварително установяване на тяхната незаконосъобразност в нарочно производство, като процесуална предпоставка за допустимостта на иска. Бездействието по извършване на задължителното незабавно вписване на исковата молба в съответната служба, подчинена на ответника Агенция по вписванията е установена и в хода на служебна проверка от контролиращ тази държавна структура орган и от настоящия състав, а косвено и от съдията докладчик по гр. дело № 1016/07 г. на РС Разлог.

По размера на иска за присъждане на обезщетение.

Безспорно е, че реално платената от ищцата по предварителния договор сума е 65500 евро. Срещу тази сума той е бил в правата си да придобие правото на собственост върху желан от него недвижим имот. Съдебната процедура по обявяването на предварителния договор за окончателен, след отстраняване констатиран от съдията докладчик при РС, нередности е започнала от 29.V.2007 г., когато е разпоредено вписването на исковата му молба по реда на чл. 11 и сл. от ПВп. Разпореждането за извършване на вписването на исковата молба е изпълнено на 31.V.с.г. Междувременно, имотът е бил недобросъвестно продаден, но при липса на надлежно вписана искова молба, гарантираща правата на ищеца пред трети лица, като купувач на имота. Невъзможността да осъществи правата си в производството по реда на чл. 19, ал. 3 от ЗЗД пред РС Разлог, юридически е лишило ищеца от правата му на купувач по предварителен договор. Сумата по предварителния договор, гарантиращ правата на купувача е установена, била е дадена на участвоващо като страна по предварителен договор /обещание за продажба/ лице, единствено с идеята да се придобие собственост. На основание причинната връзка от бездействието, спрямо ищеца за вписването на исковата молба, междувременно активно действие по вписване на сделка /към дата 30.V.2007/, в резултат от което ищеца е бил лишен да бъде признат за изправна страна по предварителния договор за продажба на имота, съдът приема, че Агенция по вписванията следва да бъде осъдена да заплати на сумата по предварителния договор, което е реално настъпила щета за ищцата.

По претенцията за присъждане на лихви за периода 29.V.2007 – до завеждане на исковата молба, съдът счита същата за неоснователна. Лихвата се дължи от длъжник, а в случая Агенция по вписванията няма никакви двустранни отношения с ищеца. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съответно ангажирането на отговорността на държавата, е наложено от незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, вредоносен резултат – невъзможност за ищеца да осъществи правата си на купувач и да придобие правото на собственост, наличие на реална вреда, настъпила за ищеца /имуществена в размер на 65500 евро/; причинна връзка между незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат – несвоевременно вписване на искова молба, като в срока на бездействие от страна на служител /длъжностно лице/ от системата на Агенция по вписванията е настъпила призната със съдебно решение невъзможност да се търси съдебна защита на неудовлетворен по предварителния договор изправен купувач. Тъй като имуществената отговорност по този закон е обективна, безвиновна, вината не е елемент от

фактическия състав на отговорността, но не може и да се принуди ответника да понесе по голяма санкция, заплащане на лихви, от това което реално е настъпило като вреда за ищеца. Изслушаната СИЕ има само констатиращ ефект, който не въздейства на постигнатото вътрешно убеждение на съда, че не следва да се присъжда лихва по тази част на исковата претенция.

Неоснователна е претенцията и за присъждане на направени от ищеца съдебни и деловодни разноски в производството по гр. дело 1016/07 г., на РС Разлог. Воденето на делото в районен съд е било за сметка на ищеца, срещу лице с което е имала договорни отношения, като Агенцията по вписванията не е била страна в това производство. И в тази част исковата претенция следва да се отхвърли.

Във връзка с изложеното искът, следва да бъде уважен по отношение на Агенция по вписванията и последната да бъде осъдена да заплати при условията на чл. 4 от ЗОДОВ сумата 65500 евро, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба – 14.VII.2011 г. Претенциите за заплащане на лихви за периода 29.V.2007 до 14.VII.2011 г. , както и тази за заплащане на сумата 3000 лева разноски, направени по водене на съдебна процедура, следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. В тежест на ответника Агенция по вписванията се възлагат и направените съдебни и деловодни разноски - 1000 лева адвокатско възнаграждение и 10 лева дължима държавна такса. Внесеният хонорар за вещо лице не се присъжда, тъй като в тази част няма позитивен за ищеца резултат.

По изложените съображения съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Агенция по вписванията София, ул. “Елисавета Багряна” № 20 да заплати на основание чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. с чл. 1 и чл. 4 от ЗОДОВ на В.Г.М.,***, сумата 65500 /шестдесет и пет хиляди и петстотин/ евро, ведно със законната лихва, считано от 14.VII.2011 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ исковете за заплащане на обезщетение за лихва върху сумата 65500 евро за периода 29.V.2007 – 14.VII.2011 г., както и за сумата от 3000 лева, деловодни разноски по гр. дело 1016/07 г., на РС Разлог, предявени от Виктор М.***, като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОСЪЖДА Агенция по вписванията София, ул. “Елисавета Багряна” № 20 да заплати на В.Г.М.,*** – сумата 1010 лева, съдебни и деловодни разноски.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: /п/